

© AFP

Actiegroep uit Zwijndrecht trekt ten strijde tegen Amerikaanse hoofdzetel 3M: wat willen ze bereiken?

De actiegroep Darkwater3M gaat ervan uit dat de PFAS-schade in België in de tientallen miljarden euro's loopt. Ze trekt weer naar de rechtbank, om ook de Amerikaanse moedergroep mee verantwoordelijk te stellen.

Christoph Meeussen
Gisteren om 03:00

1. Is dit de eerste juridische actie van Darkwater3M?

De actiegroep, die de slachtoffers van de PFAS-vervuiling van de 3M-site in Zwijndrecht vertegenwoordigt, kondigde eind mei al een mass action suit aan, een groepsvordering waarbij intussen 1.400 burgers uit de regio zich hebben aangesloten om een schadevergoeding van 3M te krijgen. 3M werd al veroordeeld voor "bovenmatige burenhinder". De Antwerpse vrederechter kende toen een schadevergoeding toe van zo'n 2.000 euro per persoon. Dat was een voorlopig bedrag voor de situatie van twee jaar geleden. Intussen loopt het voorschot op tot 20.000 euro per persoon.

2. Welke actie onderneemt Darkwater3M?

Er wordt een nieuwe rechtszaak opgestart bij de burgerlijke rechtbank in Antwerpen, voorlopig met dezelfde 1.400 personen. Die actie is niet alleen tegen 3M Belgium gericht, maar ook tegen het Amerikaanse moederbedrijf 3M Company, net als tegen 3M Global Capital en 3M EMEA.

“3M Belgium is al een sterfhuisconstructie”, waarschuwt advocaat Laurent Arnauts. “De winsten gaan naar zijn bankfiliaal 3M Global Capital, dat zo’n 4 miljard euro op de balans zou hebben. Het Zwitserse 3M EMEA doet de bedrijfsvoering. 3M Belgium staat de facto alleen nog in voor de sanering. Als kleine Vlamingen ontvangen we in België mensen uit de VS die tijd winnen en sussende taal spreken, maar intussen bereiden ze voor hoe ze aan de betalingen kunnen ontsnappen. Daarom klagen we ook het moederbedrijf aan. De hoofdzetel stuurt aan, en is dus medeverantwoordelijk.”

3. Wat volgt er nog?

Nog meer mensen zullen kunnen aansluiten bij de eerdere groepsvordering, zo klinkt het. Eerder leefde de bezorgdheid dat 3M vanaf eind dit jaar de verjaring zou kunnen invoeren, exact twintig jaar na het vermeende stilleggen van de productie van PFOS in Zwijndrecht. “We denken dat die termijn niet geldt, omdat de rechtspraak in bijvoorbeeld asbestzaken ervan uitgaat dat de termijn pas loopt wanneer mensen zich bewust zijn van hun schade”, zegt Arnauts. “Voor velen is dat pas midden 2021 duidelijk geworden.”

Er wordt ook een andere strafklacht voorbereid, die begin volgend jaar wordt ingediend. “Die zal gaan over slagen en verwondingen en schuldig verzuim. We stellen dat de aantasting van de fysieke integriteit een letsel is. Met een strafklacht zouden ook de verantwoordelijke personen binnen de bedrijven in binnen- en buitenland voor de rechtbank kunnen worden gebracht”, aldus de advocaten.

4. Wat wil de actiegroep bereiken?

Uiteindelijk is het de actiegroep erom te doen dat aangerichte en toekomstige schade wordt vergoed. Omdat PFAS intussen zo’n wijdverspreid probleem is, achten de advocaten het niet ondenkbaar dat de vergoeding intussen in de “tientallen miljarden” loopt. Dat zulke monsterclaims niet uit te sluiten vallen, blijkt uit een recente schikking door 3M in de VS. Het gaat om een bedrag van 10,3 miljard dollar, omgerekend meer dan 9 miljard euro, alleen al voor de PFAS-vervuiling van drinkwater in de VS. “Nu vorderen we een voorschot”, zegt Geert Lenssens, de andere advocaat voor Darkwater3M. “Voor de 1.400 mensen bedraagt de schade voorlopig 28 miljoen euro. Het gaat onder meer over gebruiksderiving van de tuin, of angstschaade. Als we dat bedrag extrapoleren naar alle buurtbewoners ... 3M zou best aan reserves denken in plaats van geld door te sluisen naar gelieerde bedrijven.”

Het bedrijf was voorlopig onbereikbaar voor commentaar.

100.000 kg met PFAS besmet vlees?

Het federaal voedselagentschap FAVV heeft tijdens controles van vleesproducenten in PFAS-risicogebieden twee gevallen ontdekt van vlees met daarin te hoge waarden. Een

deel is mogelijk bij de consument terechtgekomen, maar het FAVV schat het gezondheidsrisico laag in, omdat het vlees vermengd zou zijn.

De advocaten van de actiegroep Darkwater3M hadden van een landbouwer gehoord dat er liefst 100.000 kg vlees zou zijn door te hoge PFOS-waarden.

Het FAVV kan de hoeveelheid voorlopig niet bevestigen. “Waar nog mogelijk, zijn risicoproducten geblokkeerd”, zegt woordvoerder H el ene Bonte.

Bij de Federatie Belgisch Vlees (Febev) klinkt het dat het voor bedrijven vaak onduidelijk is of ze in een risicogebied zitten en waar de contaminatie precies vandaan komt. Febev hoopt dat de huidige normen iets soepeler kunnen. De consumptie van dat vlees daalt immers, zegt de koepel. (cm)